

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDEKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 1/2 — kr.
Félévre 5 " — "
Negyedévre 2 " 50 "
Egy órára 1 " — "

Egyes szám ára 4 kr

Felelős szerkesztő: **BARTHA MÓR.**
Kiadók: **HOFFMANN** és **KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:

Hat hasábos petit sorost 5 kr. Nagyobb tevékenységű és többször
hirdetéseket alkalmi szerinti jutányos aron vetetnek fel. Bélyeg-díj min-
den külön beiktatásért 30 kr

A magyar ifjuság.

«Lelkem fiaim!» Ezt a megszólítást intézte Jókai Mór a magyar ifjusághoz 1898. márczius idusán, mikor a szabadságharcz ötven éves évfordulóját impozáns ünnepségekkel jubilálta az egész magyar nemzet.

A nagy poéta, ki ott volt azok között a dicső márcziusi ifjak között, kik a szabadság kivívásában oly nagy szerepet játszottak, óriási tapsvihár közt jelentette ki, hogy a mai magyar ifjuság méltó a multhoz, ép ezért érdemes a jövőre! Szívbevéste ezeket a szavakat minden magyar ifju, és egy-egy olyan alkalomkor, midőn az ország minden részéből egybe sereglenek, a nagy poéta szelleme szállja meg őket, és igazán kimutatják, hogy méltók erre a szóra «nemes ifjuság».

A kolozsvári diákkongresszuson ismét egybegyült a magyar ifjuság. Az ország minden főiskolája képviselve volt ott. Igazán lélekemelő látvány volt impozáns csoportjuk, s azt a márcziusi szellőt kellett a vendéglátó városnak érezni, mely 50 évvel ezelőtt millió és millió szívet villanyozott fel.

A ki jelen volt a kolozsvári ünnepségeken, okvetlenül azt a tapasztalatot hozta el onnan, hogy ez az ifjuság aczél és arany ifjuság egy személyben.

Egy levél

Balázs Mariska levelet kapott
Nem állott benn' csak egy pár röpke szó,
Az is csak száraz és gyöngédtelen . . .
Csöppet se megható.

Egy ifju ment el más, kiesbb hazába
Nem volt más a levélbe semmisem . . .
És táborult Balázs Mariska mégis
Zokogva csendesesen.

Farkas Imre.

Gligor a koronaőr.

A Debreczen eredeti tárczája.

Irta: **Pakots József.**

Gligor a császárnak katonája fönn Bécsben. Anyja, a kinek olyan a képe, mint a kiserzett sárga kordovány, dicsekedve ujságozza fűnek-fának, akit csak előtalál a faluban, hogy milyen jó sora van a fiának. A császár nagyon megszerette, aztan vele őrizteti a koronát. Ott bizony nagyon megbecsülik Gligort.

Az emberek mosolyognak az öreg oláh asszony beszédjén, de a sibisánbeliek szentül hisznek benne. Mert hogy Sibisánból való a Gligor anyja és onnan hozza be reggelenként a frissen fejt tejet a falunkba. A sibisániak ugyan, amikor a falunk felé veszik az utjat, azt szoktak mondani hogy: megyek a városba, — de a mappán másképp áll az, Ha-

Erős, és ruganyos mint a legerősebb aczél; tiszta és becsületes, mint a szin arany.

Erejének tudatában bátran száll szembe vésszel s viharral. Inkább török, de nem hajol meg semmi kényszer előtt, lelke tisztaságát megőrzi minden körülmények között.

A padegógusok mintául az angol diákokat szokták felhozni. Én — noha tisztelem a pedagógia paragrafusos tételit — bátran ki merem mondani, hogy a magyar ifjuság egy lépéssel sem áll hátrább a ködös Albión fiatalainál.

A mivel ők büszkélkednek, az a magyar diákban is megvan. Intelligens, széles látókörű, nemesen gondolkodó, és mindenek felett nemzeties érzületű. Kedélye romlatlan nemes, szive telve van idealizmussal, s megbecsüli mindazt a mi jó és igaz. Karja aczélos, izmai erősek, s hogy úgy mondjam készen áll mindenik arra a pillanatra, mikor majd a hazát, a szabadságot kell megvédelmezni.

De arany ifjuság is a magyar, csak hogy nem a léha értelemben. Arany, mert szive tisztaságát, fogékonyságát megőrzi, arany, mert jellemes és becsületes a szó legtisztább értelmében.

Erdély vezérférfiai büszkén tekintettek az egybegyült ifjuságra. Ebben a büszkeségben benne volt az a felemelő érzés a mit egyesek sovinizmusnak ne-

veznek, de mi magyarok nemzet és faj-szeretethez nevezünk! Ezt az érzést táplálja erősen a mi ifjuságunk, és erre nemcsak a Kolozsváriak, de az egész magyar nemzet büszke lehet.

Ez az aczél és arany ifjuság támasza a magyar nemzetnek. Az a szellem, mely a testülete! úgy mint az egyént átlengi, biztosítja, hogy csendben, viharban egyaránt munkálni fogják a baza érdekeit s kicsinyes dolgokért nem áldozzák azt fel soha.

Azok a szavak, melyeket a nemzet nagyjai intéznek olykor olykor az ifjusághoz, mindig jó talajra találnak s gyümölcsöt hoznak rendszeren. És annak a fának, melyet a magyar ifjuság képez, legszebb gyümölcse a munkás hazaszeretet, melynek édességét milliók és milliók élvezik.

És élvezzék még évzredeken át! A magyar ifjuság hűtlen nem lesz önmagához. Tradícióit nem fogja megtagadni, de fokozatosan fejlődve ápolója s ha kell lelkes védelmezője lesz a magyar nemzeti érzületnek.

Érzi, tudja azt minden magyar ember, hogy a második millenniumkor ugyanezt fogják talán hatványozott mértékben elmondani a magyar ifjuságról, mely a hazáért küzd, s a még szebb jövőben bizva bizik.

Sipos Béla.

nem hát erra mifelénk ennek a szegény bocskoros oláh népségnek város bizony a mi kis falucskánk is. Igaz, hogy ámitó Romosán Petru, a dászkel sógora, kint jár Bukarestben, arról is tud egyik-máik, hogy vannak am olyan házak is, amelyek egymás tetejére vannak rakva, de ezt sem hiszi el a többje.

— Már csak olyan nagy ház még sem lehet az, mint az új templom tornya, mert hat annak az ablakából a holt-Marosig is el lehet látni.

Na de érvel ez ellen a Gligor anyja, a kinek azt írta a fia, aki a koronát őrizi Bécsben, hogy ott olyan nagyok a házak, hogy a padláslyukból el lehetne látni a Veres Pali mártáig, vagy a »nagyságos« bár ur szülőjéig!

— Na, Na! — agaskodik mindkét sarkára a dászkel világlátott sógora. — Ezt már még se hiszem.

A kordoványképű oláh asszonyt azonban nem bántja ez a kételkedés. Tudja ő azt jól, hogy az irigység beszél a dászkel sógorából; hát persze ő csak Bukarestig járt.

Jókedvűen mondogatja is el ezt, amíg a tejet mércékkel ki a fertályába azoknál a házaknál, amelyekhez ő szállítja a tejet. Ha pedig látja, hogy szivesen hallgatják a motyogását, hát kegyesen fölül is önt a mértéken a jó, vastag tejből es elmondja, hogy megint már két ezüst forintot küldött neki Gligor, hogy ne lásson szüksége.

— Drága fiu, jó fiu ez a Gligor! — hajtogatja büszkén s a császár úgy szere i!

És amikor s császár nevét ejti ki a vén oláh asszony, valami elázatos, mély áhitat ömlik el a ránczos, sárga arcán és fel néz az égbe. Bizonyára a magasságos Istennel áldatja meg a drága, jószívű császárt, aki úgy szereti a szegény oláh asszony fiát.

Hanem furcsa dolgokat kezdenek beszélni az öreg asszony háta megett. Azt mondják egy szó sem igaz abból, amit a fiáról mondogat el nagy dicsekedve. — Már hogy egy ilyen vén asszony hazudna, ilyen szürkülő fejével, ilyen ránczos képpel! Na, ezt biztosan a dászkel sógora találta ki. Irigyei biztosan a Gligor jó sorát. Haj, mert irigy ember ez az ember!

Am hogy egyszer nagyon szüksége van a Gligor anyjának két forintra és azért a szomszédba jár, kitudódik valami. Mert megkérdi a szomszéd, mire való anny: pénz egyszerre. Az öreg asszony hallgat s a szomszéd nem firtatja tovább, hanem belenyul a tüszőjébe.

A dászkel sógora másnap tudja, hogy a Gligor anyja két forintot küldött fiának a postán Bécsbe.

— Nem lehet az! — mondja a sánta kőműves Bogdán Tódor, — a Junnak a fia. — Nekem meg ma reggel azt mondta az asszony, hogy ő kapott két forintot a Gligortól.

A dászkel sógora csak erősködött, hogy ő nem beszél a szélnek.

Na ez határozottan van mondva, igaz lehet. — Aztán az is furcsa, hogy a Gligor

A kiegyezés válsága.

Széll Kálmán miniszterelnök tegnap regge megérkezett Bécsbe, de délelőtt senkivel sem érintkezett; délután fél órakor kapta meg a meghívást, hogy a királynál magánkihallgatásra jelentkezzen. Széll azonnal elhagyta a burgba, a hol két óráig tartó hosszú kihallgatáson volt.

A „Neues Wiener Tagblatt” értesülése szerint a kiegyezés válsága végre megoldáshoz közeledik s már most bizonyos, hogy a két kormány közt kompromisszum tárgyalás fog megindulni és valószínű, hogy az érdemleges tanácskozásban a felek mereven visszautasító álláspontot foglaljanak el.

Széll Kálmán a magyarországi pártokkal folytatott tanácskozás óta tudja, hogy meddig szabad mennie, a nélkül, hogy a paktum ellen vétene.

A két kormány ezt a hetet a tanácskozásnak fogja szentelni. A helyzetnek még ezen a heten tisztulnia kell, mert a magyar kormány határidőhöz van kötve és ezt a határidőt semmi szín alatt sem fogja meghosszabbítani.

Az osztrák képviselőház többségének végrehajtó bizottsága tegnap d. e. 11 órakor ülést tartott.

A tanácskozásban résztvettek Thun gr. miniszterelnök, Kaizl dr. pénzügy, Dipauli báró keresk. miniszter és Jedrzejowicz galíciai miniszter.

Thun itt úgy tüntette fel magát, mintha ügye jól állana, de a N. Fr. Pr. esti lapja a Thun helyzetét mégis kétségesnek tartja.

D. u. 4 órakor Széll, Goluchovszki gf. külügyminiszter látogatta meg a bankgassei magyar palotában s természetesen a kiegyezésről tanácskoztak.

A Vaterland esti lapja szerint Széll váratlan idejvetelének oka az, hogy a tegnapi osztrák minisztertanácsban határozatokat hoztak, a melyek értelmében új kompromisszum indítványt tesznek Széllnek.

anyja most anyi málelisztet ad el. Mire kell anyi pénz? Na, na! lassabban azzal a császárral!

Aztán már amint kezd kiderülni lassacskán sorra, hogy a Gligor bizony nem nagyon parádézhatik ott fön Bécsben, mert az anyja küld neki bankókat, hát a sibirianiak hite is megrendül. Mert hogy a Krisztus koporsóját se őrizték ingyen s ha Gligor a koronát őrzene, hát bizonyára megfizetné a császár a fáradságát.

A Gligor anyja megneszeli, hogy mi egymást beszélnek az emberek. Fel is fortyan, a mikor a tejet méri reggelente.

Na hát igaz! — Bizony pénzt küldő a Gligornak! — De hát beteg a szentem, Ispotalyba van. Azután pénz kell az orvoságra.

Hanem erre a kifakadásra megint gúnyosan mosolyognak az emberek. — Mert tudovaló, hogy katonát ingyen gyógyítanak. Na, na! — ismét félre jár az öreg asszony nyelve.

Minthogy ki is tudódik ez szépen, mikor a jövő évben a sibiriani cigány kovácsnak az öcsesét is elviszik Bécsbe császár katonájának Manu Vasziliev megírja aztán töviről-hegyről a Gligor sorát.

Már hogy a Gligor nagyon lump, garázda ember. Minden vasárnap korcsmazik és mindig megkésik a bazajvetellel. Dehogy is őrizi a koronát, őrizi biz a — mindjárt megmondja micsodát! — a kaszárnya-áristomot vegyítve egyes-sel. Hej, rossz vége lesz ennek az embernek!

Hanem amit a Manu Vasziliev írt, igazán nem mondják meg a Gligor anyjának. Még a dászkal sógora is elhallgat s szóltalanul hajtja meg fejét, mikor a ráncos-képű öreg olah asszony áldja a drága, jószívű császárt, ki olyan de olyan nagyon szereti fiát, hogy a koronát őrizteti vele.

Egyelőre az elvi részt vitatják meg és ezért első sorban csak a két miniszterelnök tárgyal egymással, aztán pedig a részletkérdésekhez jutva a két kormány több gazdasági reszortminisztere is résztvesz a tanácskozásokban.

Az osztrák jobbpárti képviselők körében általános az a vélemény, hogy a kompromisszum létesülni fog.

KÜLFÖLD.

A Dreyfus-ügy revíziójának hatása.

Az «A. d. P.» tudósítása szerint a következő részletek jutottak tudomásunkra:

Az utcán.

Mindenki előrelátta a semmitűszék ítéletét. Mégis lazás izgatottsággal várta az utca az első híreket. A Palais de Justice-be csak alig pár száz embert bocsátottak be. Pont négy órakor az igazságügyi palotából egy csomó ember lélekszakadva rohant az utcára kiáltva: Vive la revision! Ujságírók voltak a kik lélek szakadva szaladtak a távirda hivatalba, hogy a világ minden tájékára megsürgönyözzék a nagy hírt.

Husz percze később már az ujságok külön kiadásokban hirdették a nagy eseményt. Nem volt elég ujság. Egy pillanat alatt elfogyott sok százezer példány. Az emberek csoportokba ve ödtek össze és hangosan olvasták a semmitűszék határozatát. Sokan ismeretlenek egymás nyakába borultak. Éltettek a köztársaságot és az igazság győzelmét.

Amikor Marchand Párisba érkezett a nép megfedekezett a Dreyfus-pórról. Nem is beszéltek róla egész nap először négy év óta. Ma a revízió kimondása elfeledtette Marchandot. Senki sem gondolt rá, nem éltették, a lakása előtt kivánszoniak nem áldogáltak, a nacionalisták is visszavonultak, nem voltak sehol sem láthatók.

Dreyfusné.

Dreyfus-né szülei házában várta a semmitűszék ítéletét. Noha bizonyosra vette mindenki a revíziót, a szegény asszony anyi sok keserűség után nem tudott egészen bizni. Remény és aggodalom között leste az érkező híreket. Végre egy ujságíró vágatott kocsin négy óra tíz perczkor a ház elé érkezik. Felrohan a lépcsőn és közölte Dreyfusnéval.

A feketébe öltözött asszony — sirni nem tud már, még örömkönyeket se! — két kezét a szívére szoritotta és csak annyit mondott:

— Boldog vagyok!

Vendégek érkeztek, mind gratulálnak, sugárzó szemmel üdvözik a hős asszonyt. Majd a nagy lakás tele lesz virágilattal. Rokonok és jó barátok, ismerősök és ismeretlenek virágokrétaikat küldenek Dreyfusnének. Az asszony 4 év óta szinte megöregedett — mintha visszafiatalodnék. Sapadt arcát pirborítja s ajkán mosoly látszik, a szeme fényesen ragyog. De közbe-közbe türelmetlenkedik.

— Mathieu még nem jött vissza? — kérdezi.

Mathieu Dreyfus, a sógora, ugyanis nyomban az ítélet kihirdetése után a miniszterelnökséghez hajtott. Dupuy-tól engedélyt akart kérni arra, hogy az Ördög-sziget száműzöttjével kábel-telegram útján nyomban közölhesse az ítéletet, mely a szabadság hajnalát hirdeti az elítéltnék. Végre Mathieu megérkezik, hogy Dupuy megadta az engedélyt. — Dreyfusné erre megszövegezte a rövid, de érzéssel teli sürgönyt, egy család visszanyert boldogságának híradóját.

Herve de Kérobant, a royalista Soleil főszerkesztője mozgalmat indított, hogy politikai és valláskülönbőség nélkül gyűjtést indítsanak egy Dreyfusnének nagyrebecsű-ésük és

rokonszenvüket kifejező emléktárgyra. — A Rappel főszerkesztője Lucien Viktor Memier «A lilium» czimvel vezercikket ír Herve de Kérobant poetikus tervéről es lelkesen csatlakozva hozzá, Dreyfus-né nagy erényeit dicsőíti.

Picquart.

Egy ujságíró nyomban az ítélet meghozatala után a Santé fogházba sietett, a hol Picquart fogva van. Már előre engedélyt eszközölt ki, hogy Picquart-t meglátogathassa, de mert csak 4 óráig lehet látogatásokat tenni, elkéselt, kivételesen mégis beengedtek.

— Győzelem! — kiáltotta az ujságíró — kezét fogva vele. A revíziót elrendelték, új haditörvényszék fog ítélni. Aztán gyorsan röviden közölte vele a határozat megalkodását.

— Főlséges! Nagyszerű! — mondogatt Picquart. De egyszerre elkomorult az arcza és így szólt:

— Vajjon a szerencsétlen Dreyfus értesül-e még ma erről a jó hírről? Ha most mindjárt sürgönyöznék neki, talán még megkapja az értesítést. Guyenne-ban most körülbelül dél van, de sürgönyöznék-e ma neki? Az Ördög-sziget foglyára gondolt első sorban ez a kiváló ember, aki maga is 11 hónap óta van ártatlanul fogságban.

Galvani emlékezete. Bolognában a hatóságok es egyesületek jelenlétében leleplezték tegnap azt a bronzkoszorút, a melyet a nemzetközi táviró kongresszus tett Galvani szobrának talpzatára. Az ünnepségen vagy száz mindenféle nemzetiségi képviselő volt jelen. A kormány, a rendező bizottság, a közseg képviselői, továbbá Amiot francia delegatus és Magyar es Németország képviselői beszédeket mondtak, a melyeket a közönség tetszettel hallgatott.

Török dolgok. Török részről azt állítják, hogy a szasszuni kolostor főnökét nem kurdok, hanem muszlim örmény izgatók ölték meg.

Hurrian Batmanian örmény-katolikus érseknek Kodjadjikban, Tokat mellett, történt meggyilkolása miatt egy muzulmánt letartóztattak.

Kitchener basa jutalma. Az angol alsóház június 6. éjjeli ülésén hosszabb vita után 393 szavazattal 51 ellenében elfogadta Balfournak azt az indítványát, hogy Kitchener basának 30000 font sterling adassék.

Zola otthon. Zola-t az igazság bajnokát az igazság győzelme hazahívta. Most lakását virágokkal arasztják el. Eddig csak 2—3 bizalmas barátját fogadta. Tegnap reggel még ágyában feküdt, mikor átadták neki az ellene hozott ítéletet, a mely ellen őt nap alatt fellebbezhet.

A hágai békekonferencia.

A békekonferencia harmadik bizottsága tegnapelőtt ülést tartott, a melyen az összes tagok megjelentek. Bourgeois elnök részvétellel emlékezett meg arról a csapásról, amely dr. Roth svájci delegatust leánya elvesztésével érte és felolvasta Staal elnöknek dr. Rothhoz a konferencia nevében intézett részvét táviratát.

Azután Descamps, az albizottság előadója felolvasta a jó szolgálatokra és a közbenjárásra vonatkozó tervezetet, amely így szól:

I. cikk. Annak a megakadályozására, hogy a nemzetközi érintkezésben erőszakos eszközök alkalmaztassanak, az aláíró hatalmak abban állapodtak meg, hogy minden erejüket megfeszítik, hogy a vitás kérdéseknek békés uton való megoldását elérjék.

II. cikk. Súlyos nézeteltérések vagy konfliktusok esetén az aláíró hatalmasságok, mielőtt fegyverhez nyulnak, egy vagy több barátságos hatalmasság jó szolgálatait vagy közbenjárásait folyamodnak, hacsak rendkívüli körülmények nem akadályozzák ezt.

III. cikk. Ettől az eszköztől függetlenül hasznosnak találják az aláíró hatalmasságok,

hogyan a vitás esetben nem érdekelt egy vagy több hatalmasság önszántából, a mennyire a körülmények megengedik, följárja a jó szolgálatait, vagy közbenjárását a viszálykodó hatalmasságoknak. A jó szolgálatok följárásának joga a vitás esetben nem érdekelt hatalmasságokat a viszálykodás folyamán is megilleti és e jog gyakorlása sohasem tekintendő barátságatlan ténynek.

IV. cikk. A közbenjáró szerepe az egymással szemben álló követelések összeegyeztetéséből és a hangulat lecsendesítéséből áll.

V. cikk. A közbenjáró működése véget ér, mihelyt konstatálva van, hogy a felek a kiegyezést vagy barátságos megegyezésre való alapot el nem fogadták.

VI. cikk. A jó szolgálatok, vagy a közbenjárás kizárólag barátságos tanács természetével bír. (Ez a cikk az orosz javaslatból való.)

VII. cikk. (Nigra gróf nagykövet módosítványából.) A közbenjárás elfogadásának, hacsak az ellenkezőt ki nem kötik, nem lehet az a következménye, hogy a megszállás vagy más hadikészületek, abbahagyassanak, elhagyassanak, vagy korlátozassanak. Ha a felek a közbenjárást az elenségeskedések megkezdése után fogadják el, ez nem akaszthatja meg a folyamatban levő katonai kérdéseket, hacsak az ellenkezőt ki nem kötik.

VIII. cikk. (Az amerikai delegátusok közvetítő indítványából.) A békét fenyegető súlyos viszályok esetén az érdekeit államok mindegyike egy egy hatalmasságot választ, a melyet azzal bízik meg, hogy a másik fél választotta hatalmassággal lépjen érintkezésbe a békés érintkezés megszűnésének megakadályozása végett. — A megbízás tartama alatt, a mely 30 napon túl nem terjedhet, a vitás kérdés kizárólag ezekre a hatalmasságokra átruházottnak tekintendő, ezeknek a hatalmasságoknak pedig mindenképpen azon kell lenniök, hogy a vitás kérdést rendezzék. Az esetben, ha a békés érintkezés végleg megszűnik, a hatalmasságoknak tovább alkalmasságok marad, hogy minden alkalmat megragadjanak a béke helyreállítására.

Az angol és a török delegátusok kijelentették, hogy kormányuk utasítása nélkül az albizottság tervezetét, csak első olvasásban fogadhatják el. — Az albizottság ma folytatja tanácskozását a választott bíróságok kérdésében és megkezdte tanácskozását a választott törvényszék tárgyában. Első sorban Pannocéfote angol nagykövet javaslatát fogják tárgyalni.

Egyházfegyelmi szabálytervezet.

12. §. A családi élet törvényei ellen vétők fegyelmezése.

a) Szülő. Minden szüle köteles gyermekét, vagy gyermekeit, ha azok testi, szellemileg épek, legalább 18 éves korukig élelemmel, ruhával ellátni, neveltetésükre gondoskodni, erkölcsi magaviseletükre felügyelni s azok előtt jó példájukkal tündökölni. Testileg, vagy lelkileg nyomorék gyermekeikről a szülők holtuk napjáig gondoskodni tartoznak. Az ezen köteleiséget nem teljesítő, vagy nem helyesen teljesítő szüle, vagy szülők egyházi fegyelmem alá vonandók s ha köztudomásúlag bebizonyulna, hogy valamely szüle elhanyagolja gyermekét s így azt gondatlansága, vagy rossz akaratával elsikkasztani s magát a további ápolás és nevelés gondjaitól megszabadítani törekszik, így az is, a ki gyermekelhajtás, vagy gyermek sikkasztás bűnében vétkesnek állítatik, presbyterium elé idéztetik s ha a nyomozás folytán csakugyan vétkesnek találatik, megbüntetés végett a gyülekezetnek bejelentetik, amely a vétség súlyosságához képest az illetőt az urasztalától egy két alkalomra eltiltja, sőt javithatlanság esetén az egyházból is kirekeszti.

Az egyházból való kirekesztés azonban végrehajtás előtt az egyházm. bíróságnak jelentendő és ennek helyeslése esetén válik érvényessé.

Ugyanezen eljárás alkalmazandó azon szülők ellen is, kik nyomorék s munkaképtelen gyermekeikkel embertelenül bánanak, azok fentartásáról nem gondoskodnak, amely szüle pedig gyermekét rosszra csábítja, vagy az előtt akár tisztátlan beszéde, vagy korhely, dologtalan életmódja s annak megfelelő költekezése által rossz példát mutat, könnyelműleg tekozolja a család anyagi és erkölcsi vagyonát, az mint család vezetésre képtelen szüle, első ízben a presbyterium elé idézendő s megdorgáltatván, helyesebb életvezetésre, példásabb magaviseletre intendő, minek ha eredménye nem lenne, az újabban felmerült eset alkalmakor a presbyterium által a gyamhatóságnak bejelentendő s az illető hatóság felkerendő, hogy a kérdéses gyermekeket védelme alá fogva, a családi vagyont gyamhatósági megbízott kezelése alá adja.

A mely szüle gyermeke, családfő, családtagja keresztvívire küldését, confirmáltatását, házassági szövetségre lépéskor az egyházi áldás kikérését, vagy halálestet alkalmával az egyházi szertartás szerint való temettetést elmulasztja, vagy atól vonakodik, mint a gyülekezet tes ének egészségtelen tagja presbyterium elé idézendő s figyelmeztetvén családjára becsülete és egyháztagsági kötelességeire, az elkövetett mulasztás helyrehozására felszólítandó s ha ennek eleget tenni vonakodnék, a gyülekezetnek bejelentetvén, az egyházból való kirekesztésre ajánlatik.

b) A gyermekek. Minden (ép és egészséges) gyermek köteles tisztelettel, engedelmességgel és szeretettel viseltetni szülei iránt s köteles azokat elnyomórodasuk, vagy tehetetlen aggságuk esetén eltartani, ápolni s tisztességes eltakarításukról gondoskodni. A mely ifju, vagy hajadon, vő, vagy meny megtagadja szülei, illetve ipa, napa iránt a köteles tiszteletet, az első ízben két presbyter által otthon a szülők jelenlétében megintendő, ha ennek kívánt eredménye nem lenne, azon esetben, ha a gyermek meg nőlen ifju vagy hajadon, presbyterium elé idézendő s ott megdorgáltatván, tudomására hozandó, hogy ismétles esetben még ha házassági szövetségre lépének is, tőlök az egyházi áldás megvonatik; ha pedig már házasságban élők tanusítvának tiszteletlenségét a szülők, illetve nagyszülők iránt, azon esetben ezek első ízben két presbyter által, másodikban a presbyterium előtt megintendők, végül pedig az egyházközségnek bejelentetvén, az urasztalától egy-két alkalomra eltiltandók s ha ez sem vezetne sikerhez, mint a polgári köztörvények ellen is vétők, a járásbírósnak is bejelentendők. Ha a gyermekek munkaképtelen szülei eltartásáról gondoskodni nem akarnának, azon esetben többszöri sikertelen intés és dorgálás után a gyamhatóságnak további eljárás végett bejelentendők. Ugyaníly eljárás kövendő azon házastárs ellen is, ki nyomorékká és munkaképtelenné lett hitvestársát elhagyja, vagy hazától elhajtja.

c) A testvérek egymást szeretni, szükség esetén egymást segíteni s egymással jó békeségben élni tartoznak, kik ezen köteleességeknek eleget nem tesznek, vagy a kik az apai örökség felosztása s más hasonló kérdések miatt egymással meghasonlanak, s egymás iránt köztudomásúlag gyűlölködéssel viseltetnek, a presbyteriumnak, illetve a lelkesnek bejelentendők s első ízben a lelkes és gondnok által, másodikban az egész presbyterium által a békés együtélésre intendők, minek, ha kellő sikere nem lenne, további esetben jogában áll a presbyteriumnak a gyűlölködő testvéreknek az urasztalától való eltiltatását a gyülekezetnek javaslatba hozni. Ugyanezen elvek alkalmazandók azon esetekben is, midőn após és vő vagy meny között támadna közbotrányt okozó összeütközés. A hibás férfi esetleg meg az egyházi tisztség viselésétől is eltiltható.

d) Gazdák, cselédek, vagy ipari kereskedelmi alkalmazottak. Cselédek, ipari és kereskedelmi segédek, alkalmazottak a magokra vállalt tisztelet hiven teljesíteni, uraik, gazdáik életét, vagyonát, érdekeit lelkiismeretesen védeni tartoznak, a ki akár a munkában, akár a rábizott, illetőleg a keze alatt és szeme előtt levő vagyon gondozásában, gondatlannak, hűtelennek, vagy éppen enyves kezűnek találatik, vagy a kezelése alatt álló

allatokkal kiméletlenül bánik, azokat tulságosan terheli s botrányos módon üti, vagy a ki gazdájának nem engedelmességgel, a kapott figyelmeztetéseket rossz szívvvel fogadja, sőt éppen fenyegetődzik, vagy azt tetteleg is bántalmazza, a polgári büntetésen kivül az egyházfegyelmi büntetés alá is vonandó s az elkövetett vétség mérvéhez képest elnöki vagy presbyteri megintéssel sújtandó, ismétlés esetében, vagy a vétség súlyosabb volta esetén a gyülekezet által a presbyterium ajánlatára az urasztalától is eltiltandó.

De viszont az urak és gazdák, iparosok, kereskedők is arra köteleztetnek, hogy cselédek, vagy alkalmazottakkal emberségesen bánjanak, azokat erejüket felülhaddó, egészségüket, életüket veszélyeztető, vagy a közérkölciség szabályaiba ütköző munkára ne kényszerítsék, nekik a kialakított bért és ételmelet rendes időben, pontosan elfogadható minőségben szolgáltatassak ki s még ha egyes esetekben dorgálják is őket, azok emberi méltóságát sértő, vagy megalázó szavakat ne használjanak. Legyenek velök szemben készek a megbocsátásra, általában tekintsék őket a család vagyonát védő és gyarapító családtagoknak, a kiknek az ur méltányos elbánásához mind isteni, mind emberi törvények szerint joguk van. Az ezen szabály ellen vétő urak és gazdák egyházfegyelmem alá vonandók s a mulasztás, vagy vétség mérvéhez képest előbb a presbyterium elnöksége, majd az egész presbyterium jelenlétében megintendők s ha ez sem vezetne sikerhez, azon esetben az illető urak és gazdák minden egyházi tisztség viselésétől is eltilthatók.

(Vége köv.)

Távirat.

Andrée.

Stockholm, jun. 6. Az Andrée expediciójától származó czéduláról az idevaló antropológiai és földrajzi társaság a következő táviratot kapta V a t n e mindali hajógyarostól: Tegnap délelőtt Hueland kapitány a V a g e n gőzhajóval ideér czelt. A kapitány elmondta, hogy május 14-én Kollaffjordnál (Island) az északi szélesség 63° 34' és nyugati hosszúság 21° 28' alatt egy uszó-bóját talált, a mely 7. számmal volt jelezve. A bójában egy tok volt ezzel a jelzéssel: Andrée-arki expediciója, ebben a tokban pedig a következő tartalmu czédula volt:

»7. számú uszó-bója. Ez a bója 1897. július 11-én este 10 ór 55 perckor, greenwichi zónaidő szerint, az északi szélesség 82 foka és a nyugati hosszúság 25 foka alatt (Greenwichtól számítva) dobott ki Andrée tégahajójából 600 méternyi magasságra lebegünk. Minden rendben van. Andrée, Strindberg és Frankel.

H I R E K.

Katonák.

Ez a czime Thury Zoltán színművének, melyet olyan zokon vettek annak idején katonai körökben, pedig semmi más nincs benne, csak hogy a tiszt urak között is vannak szegény emberek.

Na, de szerencsére Thury Zoltán el-elkerülte azt, hogy egy kicsit megszabdallják. Az eféle pech ugyanis megszokott azzal esni, a ki a katona urakkal foglalkozni szokott.

Jó magam is a legnagyobb óvatossággal akarok egy pár szót szólni a szegedi esetről.

Szegeden három katonatiszt hősiességgel összevagdalt egy védtelen polgárt.

Bár a mi szívünk örül, hogy nem hiába adjuk oda utolsó garasunkat is a hadsereg számára, mer a hadsereg tisztjei megfelelnek vagdalkozó hivatásuknak, a

szegedi eset egy kis örömmel keseríti a mi örömmünk.

Elvégre is szegény Eugel, ki most összevágva fekszik, pontosan fizette adóját s mint megyei bizottsági tag bizonyára tekintélyes adóösszeget fizethet arra a ezélra, hogy büszke lehessen a hadseregére s annak fényes ruhaju tisztjeire.

Az sem esik nekem jól, hogy a hősi esen vagdalkozó katonák provokáltak — szintén hősi szándékkal — azokat a szegény hírlapíró-kollegákat, a kik nem tudtak velök egyetérteni abban, hogy egy védtelen polgárt nagy hősiesség összevagdálni.

Talán a XIX. század végén a katonák is elismerhetők azt, hogy a sajtónak joga van kritikát mondani?!...

Íme, ilyen következményei vannak annak, hogy a polgárság egy részének még mularozás közben is privilégiuma van a fegyverviseléshez. A hasonló fegyverek elvénél fogva egy ilyen vérengzés egyszerűen erkölcsi lehetetlenség és az állampártó polgárság összeségének elejét kellene venni az efféle eseteknek.

Az éles kardok használatának a civilizált életben nincs helye. A tiszték külföldön rendszerint a magán életben nem jelennek meg egyenruhában, ezzel is kimutatják, hogy ők is olyan polgárok, mint a többiek. Nálunk is kellene ebben az irányban elvégre reformokat életbeléptetni. Vagy azt akarjuk, hogy maga a polgárság keressen magának védelmet?

* A sárospataki kirándulás epilógja.

A debreczeni főiskola akad. tanácsa tegnap tartott gyűlésében B a l o g h Ferencz jelentése alapján örvendés tudomásul vette a debreczeni tanárok s akad. ifjak sárospataki kirándulásának fényes sikerét s azt a lelkes, meleg fogadtatást, melynek részesei voltak. Együttal dr. B a r t h a B. indítványára elhatározta, hogy j gyzőkönyvi kivonatban fejezi ki őszinte köszönetét e testvéri fogadtatás főtenyezőinek: K u n Bertalan püspöknek, — a sárospataki főiskola igazgatóinak. F e j e s István s. Ujhelyi lelkesnek, D ó k u s Gyula es. es kir. kamarás varmegyei főjegyzőnek, továbbá a sárospataki főiskola tanári karának, melynek akad. és közigazgatóját arra is felkeri, hogy tanári karunk köszönetét a sárospataki főiskola s a város közönsége előtt is tolmacsolja.

Hasonló köszönő iratot intéz továbbá az akad. tanács M o l n a r Istvanhoz Zemplénvarmegye főispánjához, M a t o l a y Etele alispánhoz, dr. S z é k e l y Elek s. Ujhelyi polgármesterhez s általok Zemplénvarmegye es Sátoralja-Ujhely város közönségehez.

Amint értesülünk az akadémtai ifjuság külön gyűlést tart, hogy abból fejezze ki őszinte köszönetét a testvér főiskola ifjuságának.

* **Ülés a városházán.** Ma délelőtt a városháza kistanacstermében teljes tanácsülés volt Simonffy Imre elnöklete alatt, melyen folyó ügyeket tárgyaltak.

* **Még egyszer Batávia.** Sohase hitük volna, hogy nekünk anyai dolgunk lesz Batáviával. Tegnapelőtti számunkban mint érdekes dolgot, egy kifogastalan, uri ember szavahihető információja alapján, megirtuk, hogy Szöllősi Béla dr. debreczeni orvos holland szolgálatba, a batáviai holland legióba lép, melyben most járványos betegségek pusztítanak. Tegnap Szöllősy dr. hozzánk egy, az egész hirt alaptalannak deklaráló czafolatot küldött, melyet — jogos óhajtása szerint — leközlöttünk. Ma azonban az az uri ember, kitől a hirre való információkat meritettük,

annak a kijelentésére kért fel bennünket, hogy kérdéses dolgot, mint a legkomolyabb tervvel, adta elő Szöllősy ur, sőt ezt becsületszavával is megerősítette. Az illető hivatkozik egyik városi ker. orvosra és egy helybeli ügyvédre, kik Szöllősy dr. nyilatkozatát hallották. Most mar nem tudjuk, hogy mi van Batáviával és az egész ekspedícióval?!...

* **Hivatali vizsgálat.** Gr. Degenfeld főispán ma délelőtt folytatta a tegnap megkezdett hivatali vizsgálatot a rendőrségnél. Előbb a II. ker. rendőrségnél tartott vizsgálatot s a talált rend felett melegegedést fejezte ki Végh Gyula tb. főkapitánynak s Erdélyi fogalmazónak. Hasonló eredménnyel folyt le a vizsgálat a III-ik kerületnél is.

* **Teheti, mert vasúti.** Tudvalevő dolog, hogy az egyenruha végtelen mértékben fejleszti az önérzetet. Még a vasutasok egyenruhája is, pedig ez távolról sem kerül olyan sokba s nem is olyan fényes, mint a katonatiszt urské... Ugy történt a dolog, hogy a szent-györgy ábrányi vasúti állomás körül szerencsétlenül járt egy ideiglenes fékező, valami G r ó s z nevű. Leesett a gépről s a vonat mindkét lábát bokából vágta el. A szerencsétlen embert betették egy kocsiba s a vonat megindult Debreczen felé. A debreczeni pályaudvaron hivatalos szolgálatot teljesített T ó t h Sándor r. fogalmazó. Mikor a vonat megérkezett, Tóth Sándor értesült a szerencsétlenségről s bement abba a kocsiba, hol a sebesült feküdt, hogy a szerencsétlen ember állapota felől meggyőződést szerezzen s az esetleges szükséges intézkedéseket megtehesse. A r. fogalmazó evvel természetesen csak kötelességét teljesítette. Á m d e m e g l á t t a e z t e g y v a s ú t i, B ó c z a n — a ki — ha jól tudjuk — főnök vagy miféle. Felebredt benne az M. Á. V. önérzet s megtamadt a kötelességet teljesítő rendőrtisztviselőt, kinek — szerinte — semmi joga sincs, hogy «harmadik varmegyében» történt esetről tudomást vegyen stb. stb... Meg vagyunk győződve, hogy az önérzetes vasúti fog egy kis leczkét kapni illetékes helyről, egyébként a megsértett fogalmazó is jelentést tett a furesa kis esetről.

* **Hortobágyi kirándulás.** Tegnap reggel kedves tarsaság rándult ki a sik hortobágyi pusztára, dr. R o d i c z k y Jenő a kassai gazdasági intézet igazgatója, dr. K o v a c s Imre kultur mérnök s velök S p o r z o n Pál debreczeni tanár ment ki. A vasútnál F a r k a s Bertl fogadta őket s végig kalauzolta a sik hortobágyi pusztán. Végig néztek a juhnyírást, usztatást. Megnézték a törzsgulyát s az ideit szénatermést. Délben Farkas Bertl mátai házánál kedélyes ebéd volt s este felé a legjobb hangulatban jött vissza a társaság.

* **Azok a pisztolyok...** Az a két pisztoly, mely az Oberschall-Putnokny parbajban oly végzetes szerepet játszott ominozus két fegyver. Több komoly egyén állítása szerint ez szerepelt a M a n d e l Béla K o m l o s s y és a K á l m á n Ö r l e y-féle halalos végű parbajoknál. Báró Wildberg tulajdonát képezik, s így jutottak hozzá Oberschall segédei. A két pisztoly tehát három ember életét oltotta már ki. Ha báró Wildburg némileg babonás, úgy tűzbe dobja mind a két pisztolyt hadd semmisüljenek meg örökre.

* **Gyászhir.** Kegyeletes szívvvel hozzuk a következő gyászjelentést, mert az a matróna akinék haláláról hirt ad, az előttünk felejthetetlen emlékü hazafi P. t a i Istvánnak volt hüeletársas s nemes elveinek osztályosa és maga is kimagasló jellemű honleány. Özv. Szolnoki

Jármly Elekné szül. Nagykállói Kállay Zsuzsanna, gyermekei: Andor nejével Dessewffy Gizellával, gyermekeikkel: Lenke, Margit, Elek, Erzsike. József, Andrassal; Ida, férjével Erőss Zoltánnal, fiukkal: Istvánnal; Berta, férjével Fráter Barnával, gyermekeikkel: László, Tibor, Margit, Györggyet; László nejével Tóth Ilonával, fiukkal: Györggyel; valamint a nagyszámu rokonság fájdalommal telt szívvvel jelentik, édes jó anyjának, nagyanyjuknak, szépanyjuknak s a jó rokonnak Özv. Bási Patay Istvánné szül. Nagykállói Kállay Teréziának, életének 89-ik évében, végelgyengülés következtében, folyó hó 6-kán történt csendes elhunytát. A megboldogultnak hült tetemei folyó hó 8-án, délután 3 órakor fognak, az ev. ref. egyház szertartása szerint, a Kossuth-utczai 61-ik számu halottas háztól, a Kossuth-utczai templomban tartandó gyászszertartás után a Kossuth-utczai temetőben levő családi sírboltban örök nyugalomra tétetni, Debreczen 1899. június 6-án. Béke porára,

* **Debreczen és a pestis.** A belügyminiszter ma érkezett leirataban közli a városal azokat az intézkedéseket, a melyeket az alexandriai pestis behozatala ellen országosan elrendelt. Tilo, például minden ruha szövetet, szőnyeget, bőrt, csontot behozni az ország területére keletéről. Az óvóintézkedések minderesetre helyeseljük, s kívánatosnak tartjuk hogy a hatóság ezt szigoruan negtartsa.

* **Patay Istvánné temetése.** Az elhunyt özv. Patay Istvánné temetésén mint halljuk a szent beszédet Szele György bakonszegi lelkész fogja mondani. Felemlítjük e körülményt azért, hogy ki az ő szónoki nagy tehetségét nem ismeri, alkalmat vehessen magának őt meghallgatni.

* **Tolvaj tanonc.** A csónakázó tó partján áll egy jobb sorsra érdemes fabódé. Az államvasutak tulajdonát kezezi s az utóbbi időben vasszegeket és más elhasznált tárgyakat tartanak benne. Megsejtette ezt S e r e s Lajos kereskedő tanonc és addig sürgött-forogott a bódé körül, míg 51 darab hatalmas vas szeget sikerült neki ellopni. Már előre örvendett a jó üzletnek. Azonban a kegyetlen sors ürmöt csepegtetett örömebe, mert Seres Lajost hamarosan elcsípték, mielőtt a szegeket értékesíthette volna. Mikor vallatták, zokogva panaszkolta, hogy a lopásra K i s s Ferencz nevű barátja biztatta, ki már több ízben lopott szeget. A rendőrség K i s s Ferenczet is megfogja kérdeni, addig is azonban biztonság okáért Seres Lajost átkísérték a kir. trvszék börtönébe.

* **A szökés párosan...** Együtt voltak a bün tanyáján, a a hol éjszaka folyik az élet és a vásár. Lehet, hogy megundorodtak a nyomorult, bünös életől s egy tisztábbat, jobbat akarnak kezdeni: de az sem lehetetlen, hogy csak tanyát akartak könnyű szerrel változtatni. Ma reggel tett jelentést a rendőrségnél a megszőkött lányok tulajdonosnője s a rendőrség elrendelte nyomozásukat.

* **Az a bizonyos igazság, amit a tyúk is kikapar.** Egy debreczeni urnónél G. F.-nél szolgált még egy évvel ezelőtt M é s z á r o s R ó z a cseledeány. A lány egyszer szó nélkül felmondta a szolgálatot s hazament a falujába. Ugyanakkor, de mar előbb is G. F.-né észrevette, hogy a házból sok minden eltűnt. Ar ny, ezüst és ruhanemű is. Sejtette, hogy a tolvaj a volt cseledeány volt, de bizonyosan nem tudta. Történt aztán, hogy a falujában üdülő Mészáros Róza összeveszet. barátnojevel. Valószínűleg egy legény miatt A jó barátónék eszébe jutott, hogy Mészáros Róza eldicsekedett, mennyi ékszer és ruhát kapott ő urnójétől, G. F.-néből Debreczenben. A megsértett leány feljelentette Mészáros Rózát, ki eddigi bevallása szerint mintegy 300 frt értékű holmit lopott el. Mészáros R. börtönbe került, de hogy a jó barátóné megnyerte-e a veszekedést okozó legényt, arról hallgat a krónika.

* **Egy fekete ruhás hölgy.** Lengyel Sandorné bevásárlásokat tett a piacon. Vett az urának ingeket, gyerekeinek ruhára valót és még egy kis debreczeni pereczet is akart hazavinni. A míg a pereczet vásárolta pakkját letette és mikorára a bevásárlással készen volt, az ingnek és ruhának való eltűnt. Hirtelen keresni kezdte s mikor azt mondták neki, hogy egy olyanforma csomagot láttak egy fekete ruhás asszonynál, a ki a Csapó utca fele ment, Lengyel Sandorné utána iramodott és megszólította, hogy mutassa meg a csomagot. A fekete ruhás hölgy azonban erre olyan esetepetet rögtönzött, hogy a rendőrségnek kellett a vitát egyelőre befejezni.

* **Kossuth-szobor Szegeden.** A Szeged-központi Társadalmi Kör meg a múlt év végén elhatározta, hogy egy Kossuth Lajosnak állítandó szobor létesítésére mozgalmat indít, s fölkeri a II. kerület országos képviselőjét, Polczner Jenő pártelnököt a mozgalom vezetésére. A kör akkor a javaslatok megtételével dr. Lipke Kálmán körelnököt és Roskovicz Arthur jegyzőt bizta meg, a kik azt a napokban fogják átnyújtani az ille ékes helyen. — Ugyancsak a központi körnek tagjai elhatározták, hogy a nyári szünet után indítványt tesznek a városi közgyűlésen a felállítandó Kossuth-szobor tárgyában.

* **Az adózók érdekében.** Az 1899 évre megállapított III. oszt. kereseti adó lajstromok 8 napi közszemlére f. évi Junius 7-étől 14-ig a városi adóhivatalban az 1883. évi XLIV. t. cz. 16. §-a értelmében kitéve vannak mihez képest az I., II., III. és IV-ik kerületi adózók figyelmeztetnek, hogy a kivétési lajstromokat tekinték meg. Debreczen 1899. Junius 7-én a városi adóügyosztály.

* **Az elnök ur párbaja.** A képviselőház elnöke éppen nem ment a párbajozásai való becsület reparálástól. Most ismét ilyen esete volt. Még ugyanis szombaton párbajra hívta ki Fenyő Sandort, a Magyar Hírlap felelős szerkesztőjét, a miért ez utóbbi lapjában közölte a bécsi Arbeiter Zeitung-nak egy Perczelre vonatkozó sértő közleményét. Fenyő Sándor elfogadta a kihívást és a segédek kardpárbajban állapodtak meg. — A párbaj tompahegyű kardokkal tegnap délelőtt fél tízkor ment végbe a Fodor—Rakossy-fele vívóteremben. Perczel Dezső segédei voltak: Gromon Dezső allamtitkár és Münnich Aurel osz. képviselő; Fenyő Sándor segédei: Bartók Lajos szerkesztő és Feszty Árpád festőművész. Perczel orvosa volt dr. Farkas László, a Fenyő dr. Lévy József. A vezető-segéd Perczel részéről Gromon Dezső, Fenyő részéről Bartók Lajos volt, a kinek «Rajta!» szavára a felek rendkívül hevesen csaptak össze és úgy szólnak eyszerre sebesítették meg egymást. Perczel Dezső a fején kapott egy 6—8 centiméter hosszú vágást, míg Fenyő Sándor homlokán és orrán karczolat s jobb mellén is kisebb sérülést szenvedett. Az orvosok, illetőleg a segédek erre beszüntették a párbajt. Perczel fejsebére három öltést alkalmaztak az orvosok. Párbaj után Fenyő Sándor ellenfele előtt sajnálatát fejezte ki a történetek fölött, a mit Perczel készséggel vett tudomásul és kezelt nyújtott ellenfeleinek.

* **Kir. tábla szüneti tanácsa.** Elnök a szünet egész tartama alatt: Szeghő István tanácselnök. Birák a szünet első 4 hetében: 1. Mérey Ottó (polgári előadó.) 2. Dr. Szűcs Miklós (polg. előadó.) 3. Naszády Iván (bűnügyi és esetleg fegy. előadó.) 4. Ujhelyi András (bűnügyi előadó.) Birák a szünet második 4 hetében: 1. Mérey Ottó polg. előadó az első héten. 2. Viski Károly polg. előadó a következő 3 héten. 3. Kölcsey Sándor polg. előadó és esetleg fegy. előadó mind a 4 héten. 4. Ujhelyi András bűnügyi előadó mind a 4 héten. 5. Jeney György bűnügyi előadó az első 2 héten. 6. Dr. Kis Endre bűnügyi előadó a következő 2 héten.

* **Uj kir. közjegyzőség.** Az igazságügyminiszter Szinér-Varalja székhelylyel az ottani járásbíróság területére kir. közjegyzőséget rendszeresít, mely a debreczeni közjegyzői kamarához fog tartozni. Az új közjegyzőség ez évi augusztus hó 1-jén lép életbe.

* **József főherczeg szemle utja.** József főherczeg tegnap korán reggel Papán nagy katonai szemlét tartott a honvédszázarság felett, utána pedig kíséretével Fenyvessy főispán kastélyában megebedelt. Ebéd után a főherczeg Fenyvessy főispánnal és törzstiszteivel együtt lefotografáltatta magát, délután pedig a főispán kíséretében, a főispán fogatán a vasúthoz ment és elutazott.

* **A tiszt urak és a sajtó.** Hélfőn hajnalban véres katonai botrány történt Szegeden a Kass-féle vízádóban. Három katona tiszt éles kardokkal felholtra szabdalta Engel Lajos szegedi nyomdatulajdonost, városi bizottsági tagot s a Szegedi Napló kiadóját, ki munkatársával s pár előkelő szegedi urral ült egy asztalnál, mikor hajnal tájban a lehető legvirágosabb hangulatban állítottak be Andor Béla és Veres László honvéd főhadnagyok, továbbá Veitner hadnagy s még egy pár orfeumos hölgy.

Engel Lajos valami csekélységen, mint mondják, az orfeuministák miatt, összeszólkozott Andor főhadnaggyal. A szóváltást tetlegesség követte s majd a tisztiek kardot rántva reatámadtak az esernyővel védekező Engelre s borzasztóan összekaszabolták. Fejét 3 helyen bevágták, balkarját eltörték s a szeme alatt is megsebesítették.

Biró városi mérnök segélyére sietett a megtámadott Engelenek, miközben ő is több helyen megsebesült.

A két összevagdalt polgárt a kórházba szállították s ott kötötték be súlyos sebeiket.

Az eset óriási izgatottságot és felháborodást keltett városzerte s a szegedi lapok kemény hangon keltek ki a katonai brutalitás ellen, minek következtében Andor főhadnagy Kulinyi Zsigmondot, a Sz. N. szerkesztőjét, Palósz Lászlót, a Sz. H. szerkesztőjét és Roskovicz Arthurt, a Közvélemény szerkesztőjét kihivatta azok miatt a cikkek miatt, melyeket Engel megvagdálásáról, a rendőrségtől kapott adatok alapján, lapjuk tegnapi számában közöltek. A szegedi hírlapírók ez ügyben tegnap d. u. értekezletet tartottak s az elégtételt a hadbíróság ítéleteig megtagadták.

* **A hű cselédek kitüntetése.** Bihar-megyében a rét-szent-miklós gazdaságban Lip-ták Ferencz 43, a váradai kaptaián birtokan Kertész Sándor 40, gróf Almásy Dénes sarkadi uradalman Maczák István 52 esztendőn át állott szolgálatban mint gazdasági cseléd. Darányi Ignác földmívelési miniszter most az ő felsége által a hosszabb szolgálat kitüntetésére adományozott díszermeket megküldte a 3 öreg cselédeknek, a kik méltó büszkességgel hordhatják mellükön a fenyves metáliát.

* **A Duna titka.** A Margit-hid budai oldalán tegnap délután egy férfi holttestét fogták ki a Dunából. A holttest nem régen lehetett a vízbe, mert az osztlának nyoma sem észlelhető rajta. A ruhájában talált irományok szerint az illető Loch Imre 53 éves bányamunkás. — A holttestet a dunaparti kapitányság beszállította a törvényszéki orvostani intézetbe.

* **Szeretetház szentelés.** Későn vettük de azért mint a humanitas egyik bizonyítékáról örömmel adunk tudósítást: F i r c z a k Gyula, amunkácsi egyházmegye püspöke mu t hó 29-én a délután fél 5 órai gyorsvonattal érkezett Nagy-Szőlősrre, hová a Fehér-Kereszt-Egyesület hívta meg, részben pedig, hogy a vármegye es az ottani görög katholicus egyház hivatalos látogatását is teljesítse. Utközben T-Ujlakon a tisztáninneri járás főszolgabírája üdvözölte a p ü s p ö k ö t. A nagy-szőlősi állomásnál Csáky László gróf főispán fogadta és Bacský Fmil alispán, a vármegyei bizottsági tagok és a közönség jelenlétébe fogadta a főpásztori s üdvözölte. Az állomástól kocsiban a Széchenyi-utcán át a

varosba történt a bevonulás, a város által a Főtéren emelt diadalkapunál a püspököt a város küldöttsége élén Cselsz Ede főbíró üdvözölte, azután a fellobogózott Verbőczy-utcán át a gör. kath. templomnál megállott a menet és a templomban a püspök rövid imát mondott, — a mely után báró Perényi Zsigmond kastélyába szállott meg, hol a vármegyei tisztikar, klerus, felekezetek küldöttségei, kir. járásbíróság stb. küldöttségek az ott megállapított sorrendben tisztelegtek a püspöknel. Ma-nap d. e. 10 órakor teljesítette ő melősága a szeretetház felszentelését, melyhez processióval vonult a közönség. A szeretetházat mely 2370 frtba került, az ugocsi nők létesítették s abba az alapszabályok szerint vallás különbség nélkül veszik fel az árva gyermekeket.

* **Az oratóriumi emléktábla.** A főiskola ifjusága mint tu-va vagyon az oratórium falába emléktáblát akart elhelyezni. A leleplezési ünnepségre meghívták volna a képviselőházat is. Mint értesülünk azonban a leleplezés szeptemberig elhalasztott, mert az emléktábla költsége nem gyűlt teljesen egybe. Szeptemberben azonban már együtt lesz a szükséges összeg s így az ünnepség bizonyosan meg fog tartatni.

* **Rigó Jancsi meghalt.** Egy Kairóból keltezett távirat jelentése szerint Rigó Jancsi, a rövid idő alatt világhírré vergődött cigányprimás, a szép Chimay hercegnő elsőketője meghalt. Alig 3 éve még, hogy először híre érkezett Párisból a cigányprimás és a hercegnő regényes szerelmének, kik ez idő alatt bebarangolták az egész m ü v e l t világot, allandóan anyagot szolgáltatva a világsajtó lapjainak érdekes pikáns közleményekhez. — Ujabban idehagyták a vén Európát s Kairóban telepedtek meg, hol aztán a szerelmi regényhez is a halál írta meg a befejezést. Rigó Jancsi meghalt.

* **A reglama meg a sziv.** Ez a kettő ellentét. Az egyik eszak, a másik dél. Az egyik tűz, a másik víz. Mert akinek a reglamára kell hallgatni, az se hagyja a szivét beszélni. Egy aradi huszárnak most nagy bajt okozott, hogy az apját szeretni merte, holott az csak a tizparancsolatban van meg és nem a D i e n s t r e g l e m e n t des k. u. k. Heeres nevű bibliában. Hermez István a neve s közlegény volt az aradi 3. huszárezredben. Az elmúlt napokban jelentkezett, hogy haza akar menni, a temesmegyei Dragsinára, jelentette alászan, hogy az édes a p j a h a l d o k l i k. Ez bizony nem elég nyomós ok, hozzá lehet, hogy el sem hitték, hát nem kapott uraubot, — De a h u z a r nem nyugodott bele, hanem hazaszökött az apjához. — Alig volt otthon jöttek érte a csendőrök s az apja halalos ágyánál letartóztatták. Most ha jól jár hat hónapi katonaaaristomot ül, a miért olyan nagyon kíváncsi volt az istenadta az apjára amikor az haldoklik. . .

* **Botrány a czirkuszban.** A czirkusz világ művész élete meg nem nagyon ismeretes, pedig annak is vannak megrázó történetei, érdekes témái, sőt olykor problémája. Egy ilyen történet csinos kis botrány alakjában játszódott le vasárnap este Aradon, a Debreczenben is működött Sári János czirkuszában. Az estnek legizgatóbb részénél voltak, az általában Podranszky Vinczevel mérközött a száz koronaert — a régi atléta Apfelkammer Albert, a kit Sári István elcsapott. Egy darabig ment a birkózás a két nagyerejű között, de azután mégis az utód, Podranszky győzött. A mikor Apfelkammer alul került, a közönség soraiból hirtelen előrontott felesége s ki akarta szabadítani az urát. A kicsi szöke, ki meg lehetesen csinos, de erő dolgában egy csöppet sem ütött az urára, bökdösni ránczignálni kezdte a győztes athletát, mintha azt remélte volna, hogy közös erővel megszerezhetik az ura számára a száz koronát. A szokatlan jelenetre előlépett az igazgató, Sári János, és rákiál-

tott az asszonyra, hogy ez tilos és föltöbb ellenkezik a biroksabályokkal. Ebből aztán élénk verekedés támadt, még pedig oly mozgalmas; hogy a cirksusz publikumnak nagyobb gyönyörűsége tellett benne, mint Podranszky mesterfogásaiban. A szőke atlétáné e óránott egy vasdarabot — előbb azt hittek, hogy boxer, de később kiderült, hogy egy jónövesű kapukules volt — s azzal Sirit az egyik szemé föltött úgy homlokán ütötte, hogy messzire földagadt. A programmba föl nem vett érdekes piéce de resistance-nak a rendőrség közbeiepése vetett véget. Tegnap pedig Joó Béla t. alkaptány a faczér atléta, meg a szőke felesége ellen megindította a vizsgálatot.

Vidéki hírek.

A felső józsi hősök. Egyre fogynak, egyre fogynak legjobbjai a magyarnak, azok a vitez honvedek, a kik ötven évvel ezelőtt hazjuk szabadságának, függetlenségének kivívásá érdekében kardot fogtak. Hajdumegye egyik kis községében — Feiső-Jozsan — mint onnét írjak, két ilyen vitez harcossal, kik mellé méltán sorozható az az összetöporodott 75 éves anyoka, ki a szabadsáharcot férje oldalán mint markotányosnő végigjárta. Nemes Gábornéak hívjak ezt a hős asszonyt. Az ura bealt Bocskay huszárak s ő követte férjét mindenfelé mint markotányosnő s e mellett apója volt a sebesülteknek. Ott volt a szegedi, a fényzarui ütközetnél, jelen volt a vilagosi fegyverletételnél és férje ott maradt a harcmezőn, de ő még azután is, a fegyverletételig apója maradt a Bocskay-huszároknak s követte őket mindenfelé. Majd visszavert kis falujába s most a jó emberek könyörületéből él. — Czégél Mihály 80 éves, meg most is ép, erőteljes ember. Őnként a lott be; a 6-ik ezredben a veszprémi zászlóaljnál szolgált. Résztvett a szt.-tamási ütközetben, a szolnoki híres csatában, hol sebet is kapott, de hamarosan felépülve, tovább küzdött. Ott volt Komáromnál, Bicskenél s Budavar ostrománál is, hol a letráról lótrék le. Labába furódott a golyó s meg ma is ott van. — A harmadik vitez harcossal Bíró Gábor. Az öreg ember szemévilágát már elvesztette, beteges, s napjai meg vannak számlálva. Bacskay-huszár volt. Több ütközetben vett részt. A vilagosi fegyverletételnél jelen volt. A fegyverletétel után harminczadmagával megszökött s hazament falujába. Ruházata s fegyverzete, melyben a szabadságharcot végigküzdötte, ma is meg van és féltve őrzik e drága kincsei.

Vér az országuton. Csorva János szalanci lakos már huzamosabb idő óta hadi lábán élt Szabó István ugyanottani lakossal, s már régóta várta az alkalmat, hogy haragossan boszút allhasson. A napokban Csorva maga mellé vevén egyik barátját, Borócz Józsefet, meglesték Szabót, a mint este a kocsmából hazafelé indult. Egy darab ideig távolból kísértek s midőn Szabó az országuttra ért, megrohantak, bottal fejbe verték, a mitől az amugy is gyöngye lábán álló ember megszédült s összerogyott. Aztán neki estek bicskakkal s bal mellén s karjain több kézzurást ejtettek. Szabó sérülései, miután a kés-zurások nemesebb részeket nem sertetek — szerencsére nem veszélyesek. A támadókat a csendőrség letartóztatta.

A deklezsini háztolók. A zalamegyei Deklezsini községben olvastak az ujságokból, hogy Budapesten kitaláltak a háztolás módját. A deklezsiniak sem akartak hátrább maradni a budapestiekénél, s elhatározták, hogy lefözik az amerikai mérnököket. Összeült a kupaktanács, megvitaták a terveket s a szentencziát az lett, hogy Perdigt Ivan pajtájával kezdik meg a háztolást, a mi a kis falu számára egyszerűen örök nevezetességet szerez. Az egész község neki látott a munkának, emelő rudakkal tolni kezdték a pajtát, a mely csakugyan kimozdult a helyéből. A deklezsini háztolás annyira sikerült, hogy az egész pajta, miután nem birt ellenállni a kontár háztolónak, összeomlott s maga alá temetett két embert.

Öngyilkos gazda. Jómódu gazda volt Szabó Peter Nagybjomban, volt háza, földje s tagja volt sokáig a községi előjáróságnak is. Pár évvel ezelőtt azonban az ivásra adta magát és elpocsekolta minden vagyonát. Előbb a jószágait, azután a házat, földjét adogatta el, úgy, hogy utóbb időben már mint napszamos tengette az életét. A múlt szombaton aztán — mint tudósítónk írja — Szabó Péter véget vetett az életének: kiment a fau melletti erdőbe és ott egy fára felakasztotta magát. Ott találták meg másnap a holttestét a falujabeli emberek.

A szegénység miatt. Pálonkán, mint ottani tudósítónk írja, Buvala Mihály sertés-kereskedő felakasztotta magát, mire a háziak észrevették és levagták a kötélről, már meg volt halva. A boldogtalan, az utóbbi években uralgó sertésvesz miatt nagy veszteséget szenvedett, raadásul a sertéskereskedés is betiltott; látván tehát, hogy veszteséget ki nem pótolhatja, leszámolt az életével.

Tudomány, egyház és iskola.

Tisztelgés Timon Ágostnál. Az általános egyetemi segítőegyesület elnöksége: Zsembery István, Majthényi Géza, Mandei Sándor és Wetzely György — átnyújtotta Timon Ákosnak a disztagsági oklevelet. Wetzely György szép beszédben üdvözölte Timont, aki meleg szavakban mondott köszönetet az ifjúnak a megtiszteltetésért és megígérte, hogy mindenképen igyekezni fog az egyesületet nemes és humánus munkájában tovább támogatni.

Az »Aquila« VI. kötetének épen most megjelent 1—2 füzete Herman Ottó »A madárvonulásról pozitív alapon« című értekezésével nyitja meg. Ezt követi Hegyfy Károly »A franciaországi madár vonulásról« írottvezésk s több más bel és külföldi szakemberrel származó közlemény. A kisebb közlésekből látjuk, hogy az Ornithologiai központ kiadásában megjelent a »Nomenclator Avium Regni Hungariae« című rendszeres névjegyzék, melyben a madarak tudományos nevei mellett azoknak magyar teljes elnevezései is adva vannak s a melyet a vallás és közoktatásügyi min. kir. miniszter szakferfiaknak, tanároknak, intézeteknek megszerzésre legmelegbben ajánl, továbbá hogy most van a sajtó alatt es őszre fog megjelenni »Magyarország madarairól« írott nagy munka 40 színes nyomásu táblával, ez a füzet különösen felhívja az érdeklődők figyelmét az Ornithologiai Sarajevóban — f. é. szept. 25—29-én — tartando összejövetelére. Az »Aquila« megjelenik magyar és párhuzamosan német vagy francia esetleg angol vagy olasz szöveggel évenként 4 füzetben.

Kiadja a Magyar Ornithologiai központ (Nemzeti muzeum), hova az előfizetési pénzek (honiaktól 5 frt, idegenektől 16 frank) is küldendők.

A szantovai sokácok tömeges áttérése annak idején szenacziót keltett, melyet neppárti részről a szokott gyanúsításokkal s meg szokottabb handabandával igyekeztek czafolni. Mennyire valóak voltak pedig az adatok, melyeket a lapok ez átérésekről hozott, bizonyítja a többi közt az a tény, hogy a kalvesai orszéki hatóság, melynek kormányzata alá Szantova tartozik, elmozdította ennek eddigi Róm, kath, pébánosát és Czar Andrást küldte helyére, egyttal pedig az egész esperesi kerület katolikus lelkészeinek utasításba adta, hogy az eddig követett eljárás teljes felhagyásával nagyobb gondot fordítsanak a sokácok lelki szükségleteinek kielégítésére. A mint azonban most írjak, ez a változás már is kezd a másik végletbe menni s éppen ezáltal túllő s czélon és kockázatja a sikert. Ennek következtében napirenden vannak a surlódások a görög-keleti szerbekkel: különösen a vegyes vallású községekben, mint magában Szantován, a hol a katolikus sokácok s a görög-keletiek közt napirenden vannak a verekedések, melyek gyakran komoly sebesülésekkel végződnek. A járási szolgabíró legjobb

akarata szerint sem képes elejét venni a zenebonáknak s félő, hogy a szantovai eset még nagyobb viszálylá fog fejlődni.

Nevezetes párbajok.

Debreczen, juu. 7.

Az Oberschall és Putnoky — ez utóbbira halálos párbaj alkalmából a lapok több nevezetesebb erdélyi párbaj-eseiről emlékeznek meg. Nem azért, minthá e veszélyes mániává fejlődött becsület-reperáló módnak barátai volnának, sőt ellenkezőleg, mert mint ama célnak meg nem felelő eszközt, batarozottan elítéljük sőt még a nemesebb lovagiassággal sem tartjuk megegyeztethetőnek; hanem inkább, hogy a szomorú eseteket, melyek belőle származnak — amint lehet, feltárva, ha lebet másokat is e felszeg becsület — fentartási vagy igazítási mód ellen hangoljunk: mi is felmutatunk belőlük kettő-harmat.

Első helyen említjük meg a Temesváry Lajosét Szombathelyi Bélával azért, mert Debreczenben Temesváry ismeretes volt, — itt levén gymnáziumi tanuló 1853/4-ben s később szinigazgató és itt is nősült meg.

Szombathelyi Béla a kolozsvári nemzeti színház egyik tehetséges tagja 1881 augusztus 1-én pisztolypárbalyt vívott Temesváry Lajos volt szinigazgatóval, a ki nemrégén budapesti állami végrehajtó volt. Az összetűzésre okot Temesváry felesége adott, a ki Szombathelyi feleségét egy színházi előadáson a páholyból kiutasította.

Ezért aztán a ferjek is összevesztek, Temesváryé volt az első lövés, golyója Szombathelyi jobb csipő-czombjába furódott. A jeles színész tizenkilenczednapra belahalt a sebébe.

Az erdélyi párbajok között azonban meg hiresebb volt Telek Lajos és Bethlen Gergely páros viaskodása, melyre családi viszálykodás adott okot, s mely az aljas boszút is bemutatja. Mikor Teleki meglötte Bethlent, ki a sebesülés fájdalmából a földre rogyott, így kiáltott fel:

— Dögölj meg kutya!

Bethlen erre iszonyu erőfeszítéssel fölkapaszkodott a földről föltérdelt és lött. Telek is szétzuzott koponyával roskadt össze.

A másik hasonlóan híres erdélyi párbaj gróf Bánffy János és a híres pisztolylövő Bornemissza között folyt le. Asszony miatt koczcantak össze, pedig jó barátok voltak. Mikor szembe álltak egymással, egy szarka röpielt el a Bánffy feje föltött. Bornemissza hirtelen felkapta a pisztolyát és röptében lelötte a madarat.

— Mit szólsz ehhez? — kérdezte aztán gunyosan az ellenfelétől.

Bánffy hidegvérrel válaszolt:

— A szarka nem lő vissza.

Ezután megkezdődött a párbaj. A híres czéllövő ehibazta Bánffyt, kinek golyója azonban neki mellé hatolt.

Pár év előtt pedig Kozma tanár lölte le Varadi tanfelügyelőt,

CSARNOK.

A nemezis.

Írta: Nimen.

Marie félrehuzta az ajtó nehéz plüssfüggönyét és bepillantván a boudoirba: elsápadt. Férje ott ült az alacsony kezeveten egészen közel Kleopátrához és éppen abban a pillanatban adott át va amit a szép asszonynak, amit

18
az lath
ranciai
a valam
volt.
A
nejét, el
Az
a harag,
másodpe
tompá h
—
Kle
ajkai kö
gyes fog
ragadozó
valami v
em'eket
oda állt
megigazi
fürtököt.
fülébe s
—
Ma
Kleopátr
mondó K
Azian M
A
rel uralk
lalatosko
zésekét
kérdések
fálni, ne
az aszso
nitotta.
nála ez
Éjfé
voztak é
asszony
változott
férjére :
—
egy lépé
—
mered-e
rának ?
—
petéssel.
—
tottad m
—
Kiesett a
Ez az eg
—
a tárcza
te aztán
vissza n
eszembe
ezt; ma
meggyal
házambó
—
indulatos
dés elve
Te
mondasz
vesen fo
—
fejét dac
—
—
hagyott
Mindene
költetsz
koriatoz
—
Se
egész 4
3

az látható örömmel, mohón rejtett el ruhája rándzai közé. Marie élesszeme felösmerte azt a valamit: Kleopátra duzzadó pénztárczája volt.

A férfi e perczben felnézett és meglátva nejét, elfogulatlanul kérdezte:

— Akarsz valamit Marie?

Az asszony nem felelt mindjárt, torkát a harag, a felháborodás fojtogatta, de néhány másodperc múlva leküzdte felháborodását és tompa hangon felelte:

— Nem jöttök teázni?

Kleopátra mosolygott. Vértörő, érzéki ajkai közül előcsillamlottak hófehér, apró, hegyes fogai. Olyanok voltak, mint egy éhes ragadozó állaté. Felállott. Mozdulataiban volt valami végtelen tuvaság, a mi a keleti ökre emlékeztetett. De mielőtt elhagyta a boudoirt, oda állt a nagy tükör elé és hófehér kezeivel megigazította a homlokát árnyaló szénfekete fűrtököt. A férfi egészen közel ment hozzá és fülébe sugta:

— Szép vagy, észbontóan szép.

Marie már rég nem állt a küszöbön. Kleopátra ismét mosolygott és hosszú, sokat mondó pillantást vetett a barátjára férjére. Aztán Marie után mentek a szalonba.

A szegény asszony bámulatos hidegvérrel uralkodott magán, a szamovár körül foglalatoskodott és közben szórakoztató megjegyzéseket tett. A mint a teát sorban kiöntögette, kérdéseket tett és felelt rajuk. A ki őt tréfálni, nevetni látta, nem képzelhette, hogy az asszony szívében mi dúl, csak férje gyanította. Ösmerte feleségét és tulta, mit jelent nála ez az ideges élékség.

Éjfél táján aztán, mikor a vendégek távoztak és a házasok egyedül maradtak, az asszony mint a ki az alarczát végre leveleheti, változott hangon és szenvedélyesen támadt a férjére:

— Ez alávalóság volt!

— Mit akarsz? — kérdé az hidegen és egy lépést tett a szobája felé.

— Maradj — kiáltott az asszony — mered-e tagadni, hogy péozt adtál Kleopátrának?

— Én? — kérdé a férfi szinleit meglepetéssel. — Megörültél?

— Láttam... láttam, a mint odanyujtottad neki az arannyal teit erszényt.

— Ez az egész? Ezt ugyan láthattad. Kiesett a zsebéből és én vettem fel a földről. Ez az egész.

— Ugy, ugy! Ez az egész; csak hogy ez a tárcza üres volt, mikor kiesett a zsebéből, te aztán megömted arannyal és úgy adtad vissza neki. Azt hiszed, ma jutott ez az eszembe? Régen gyanitom, régen tudom én ezt; ma végre megbizonyosodtam felőle. De meggyalázom azt az asszonyt. Kikergetem a házamból...

— Elég a bolondságból Marie — szolt indulatosan a férj — ez az örült féltékenykedés elveszi az eszedet.

Te egyetlen egy szemrehányó szót nem mondasz Kleopátrának, hanem mindenkor szívesen fogod látni, érted? Akarom!...

— És ha én nem akarom? — kérdé fejét daczosan felvetve az asszony.

— Te fogod megkeserülni.

— Keserőbb már nem lehet az életem.

— Mi bajod? Mire panaszkodol? Az elhagyott férjednél talán jobb dolgod volt? — Mindened van a világon, gazdag vagy, annyit költözhetsz, a mennyit akarsz, semmiben sem korlátozlak. Elhalmozlak minden jóval, nem

csak téged, de a leányotokat is, mit akarsz még tőlem?

— A szívedet, a szerelmedet, a mit tőlem az asszony ellopott.

— Édes Marie — monda kissé gunyosan a férj — nem találod, hogy kissé nevetésges, ha 14 évi házasság és olyan történet után, a mi bennünket összehozott, egy negyven éves asszony szerelemről... és féltékeny harmincz éves barátjének bíjaira!

— Oh! — szíszent föl az asszony fájdalmasan — tehát ide jutottunk már? De mióta vagyok én negyven éves? Harmincznyolcz éves vagyok és Kleopátra alig négy évvel fiatalabb nálamoál. De még ez sem lenne ok, hogy őt elem helyezzed? Ez a hitvesi hűség, a kötelesség, így tartod meg az ígereteidet Silvanu Demeter?

Demeter türelmetlen mozdulatot tett.

— Nincs kedvem veled vitatkozni Marie; álmos vagyok, feküdj le te is, holnapig kialszod bolondságaidat — szolt hidegen és kinyitotta a szobája ajtaját.

De az asszony nem engedte távozni, hirtelen elbe ugrott és a karjába kapaszkodott.

— Nem Demeter — monda erőlesen — ma nem engedlek, tisztába kell hoznunk ez ügyet. Ha artatlan lennél, ha nem szeretnéd azt az asszonyt, nem okoznál nekem ilyen fájdalmat, nem kényszerítnél, hogy elfogadjam, magamnál lassam azt, ki gyűlölk és kinek látása felháborít. Ha nem szereted, mi a céled, mi érdeked van vele?

— Mi érdekem? Férje barátom és ügyvédem, a kire szükségem van.

— Azaz neki reád, mert nem talál több olyan bolondot, a ki kölcsönözzen eladósodott birtokára...

— Ne avatkozz ügyeimbe, tudod hogy nem szeretem. Annyak kölcsönözök, a kinek akarok.

— Ezek az emberek igazi pióczák, kiszívják a véredet. Az asszony behalóz bűbajos szemével és te tömöd őket arannyal... Nem elég hogy a férfi már ezekkel tartozik neked, most még az asszony apró költségeit is te fedezed...

— Elvégezted?

— Még nem. Mi lesz ennek a vége?

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Az **Első Biztosító Intézet Katonai Szolgálat Esetére** ö cs. es kir Fensége József főherczeg védnöksége alatt május hó 28-án tartotta meg báró Nicolics Fedor v. b. t. t. elnöklété alatt helyiségeiben (Erzsébet-tér 1.) VI. rendes közgyűlését. A bemutatott üzleti jelentés hangzatos szavak nélkül, de annál hűvebben tükrözi vissza az intézet folytonos fejlődését, a melynek valóban tekintélyes arányai annál is inkább méltánylandók, amely tudvalevőleg alig 6 év előtt a katonai szolgálat esetére való biztosítást a monarchiában meghonosította, ma már felette élénk versennyel kell számolnia. Az intézet biztosítási állománya immár 33 millió koronára rug, ez oly szám, a melyet biztosító társaság tudtunkkal ily rövid idő alatt még el nem ért.

A jelentés számadatai egyebekben is csak újabb haladásnak adják tanujelét; így a többi között kitűnik azokból, hogy a díjbevétele az elmúlt évben 404.641 korona 19 fillérre ugrott, míg kamatokban és irásdíjakban 136.162

korona 29 fillér lőn bevételezve; a díjtartalék 1.621.718 korona 61 fillérrel gyarapított s ezzel 3.966.230 kor. 05 fillérre emelkedett. A kiadások ezuttal is normális határok között maradtak s daczára az üzlet nagymérvű terjedésének, nem mutatnak lényeges többletet, a mint hogy az igazgatóságnak a takarékoság különben is vezérelve, a mi abból is kitűnik, hogy szerzési jutalékul a biztosított tőkének csupán 1.42% a, míg beszedési jutalek czimén a díjbevételek csupán 1.77%-a adatott ki. A mérleg 62.712 kor. 55 fillér nyereséggel zárul, a melyből 11.000 kor. a részjegytőke alapszabályszerű kamataira, 5044 kor 36 fillér leírásokra fordított, míg a 46.668 kor. 19 fillér maradék új számlára vitéstt at. A közgyűlés végül köszönetet szavazott ugy a központi választmánynak, valamint az igazgatóságnak önzetlen és ügybuzgó fáradozásáért s báró Nicolics Fedor s Dr. Münich Aurél elnökök éljenzése között oszlott szét.

Sertésvásár.

Kőbányai sertés piac. Junius 6. Magyar elsőrendű Öreg nehéz (paronkint 400 kgron felüli 45-45 1/2 kr. Közép (paronkint 300-340 klg. sulyban 45 1/2-46 kr. Fiatal, nehéz (paronként 320 kilogrammon felüli sulyban) 48 1/2-49 krig. Fiatal közép (paronként 251-320 klg.) 48-49 1/2 krig. Fiatal könnyű paronkint 250 klg-ig terjedő sulyba. 49-50 kr. Szerbiai: nehéz (paronkint 260 klg felüli sulyában) 47 1/2-48 krajczárig. közép paronkint 240-260 kilogramm sulyban) 47-47 1/2 krajczárig. Könnyű (paronkint 240 klg-ig terjedő sulyban) 46-47 krajczárig

Sertéslétszám: 1899. évi Junius 4-én volt készlet 47.539 darab, 1899 Junius hónap 5-én felhajtattott 290 drb, 1899 Junius hónap 5-ik napján elszállitatott 564 drb 1899 Junius hó 6-ik napjára maradt készlet, ben 47.265 darab. — A hizott sertés üzlet irányzata változatlan.

Budapesti gabonatözsde.

Junius 6.

készaruüzlet hivatalos árjegyzései a következők

Bursa	Kilós	Ar 100 klg.		Kilós	100 kilogramm ára	
		frttól	frtig		frttól	frtig
Bánsági	ó	76	9.25 - 9.35	80	09.70 - 09.85	
"	"	77	9.40 - 9.45	81	00.00 - 00.00	
"	"	78	9.45 - 9.55	82	— — — —	
Tiszavidéki	ó	79	9.60 - 9.70	—	9.35 - 9.65	
"	"	76	9.15 - 9.25	80	— — — —	
"	"	77	9.30 - 9.40	81	00.00 - 00.00	
Vestvidéki	ó	78	9.40 - 09.50	82	9.65 - 9.75	
"	"	79	9.50 - 9.60	—	— — — —	
"	"	79	9.10 - 9.20	80	— — — —	
Fehérmegyei	ó	76	9.25 - 9.30	81	9.65 - 9.75	
"	"	78	9.35 - 9.45	82	— — — —	
"	"	79	9.50 - 9.60	—	— — — —	
Bácskai	ó	76	9.10 - 9.15	80	— — — —	
"	"	7	9.15 - 9.25	81	00 — 00 —	
"	"	8	— — — —	82	0000 - 00 —	
Észak mag	"	77	— — — —	—	— — — —	
"	"	78	— — — —	80	— — — —	
"	"	79	— — — —	81	— — — —	

	Min. hekt.-ben	Ar kilógram
Hozs elsőrendű	uj 70-72	7.20 7.35
" másodrendű	" —	7.05 7.20
Árpa takarmánynak	" 60-62	6.15 6.35
" égetni való	" 62-64	5.80 6.10
" serfözdei	" 64-66	6.60 7.00
Zab	" — — — —	5.90 6.10
Tengeri bánsági	uj — — — —	4.40 4.55
" más nemű	" — — — —	5 — 5.25
Repcze bánsági	" — — — —	4.15 4.45

valamint fekete, fehér és szines **Henneberg-selyem** 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — sima, csikos kockázott, műtázott és damaszt stb. (mintegy 240 különböző fajta és 2000 különböző szín s árnyalatban stb.)

Ruhák s blousokra a gyárból! Privát-fogyasztóknak postabér-, vámmentesen s házhoz szállítva.

Minták postafordultával.

Magyar levelezés.

Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

Henneberg G. selyemgyárai, Zürichben

(cs. és kir. udvari szállító).

Selyem-basztruha 8 frt 65 krtól

egész 42 frt 75 krig egy teljes öltözékhez való szövet — Tussors és Shantungs

Villamvilágítási géptelep

ugy mint: egy 16 lóerejű gázmotor, egy dynamo-gép hajószíjjal s az összes hozzávaló készülékkel, használt de kifogástalan állapotban igen jutányosan eladó.

Érdeklődők sziveskedjenek a czinért

ECKSTEIN BERNÁT hirdetési irodájához

Budapest, V., Fürdő-utca 4. sz. fordulni.

7067.
1899.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur 26835/1. — 1899. számú rendeletével Debreczen sz. kir. város kérelmére a debreczeni 959. sz. tjkvben 3901. hrsz. alatt Molnar Mihályné tulajdonául bejegyzett birtokból a lovassági laktanya céljaira szükséges 1345. □-öl területre a kisajátítási eljárást az 1881. évi XLI. t.-cz. 33 §-a alapján elrendelvé; a kisajátítási terv és összeírás megállapítására a törvényben előirt bizottság a mai napon kiküldetett s a tárgyalás határidejéül a f. 1899. évi június hó 16-ának d. e. 10 órája a városház nagytanácstermében kitűzetett.

Erről az érdekeltek oly figyelmeztetéssel értesítettek, hogy az 1881. évi XLI. t.-cz. 34. §-a értelmében a kiküldött bizottsága a kisajátítási terv megállapítása felett akkor is érdemileg határoz, ha érdekeltek közül senki sem jelen meg.

A kisajátítási terv és összeírás f. évi május hó 24-től—június hó 13-ig a polgármesteri hivatalban közszemlére ki van téve s a hivatalos órák alatt megtekinthető.

Debreczen, 1899. május 5.

A városi Tanács.

HOFFMANN és KRONOVITZ

KÖNYVNYOMDÁJÁBAN
DEBRECZEN, főpiacz, a főpostával szemben

mindenfélé

Kockázott, egyvonalas és sima

levélpapírok

a következő olcsó árszámítás mellett kaphatók
1000 pld.

könnyű levélpapír czégyomással 1/2 ives	3	frt — kr
erősebb " " " " " "	3	" 50
erős finom " " " " " "	4	" 50
erős oktáv " " " " " "	4	" 50
merített levélpapír czégyomással 1/2 " "	5	" 50
merített erős levélpapír " " " " " "	6	" —
könnyű sima fehér levélpapír czégyomással 1/2 ives	4	" —
erősebb sima fehér levélpapír czégyomással fél ives	4	" 50
erős sima fehér levélpapír czégyomással fél ives	5	" —
igen erős sima fehér levélpapír czégyomással fél ives	5	" 50

Körleveleket, számlákat és minden egyéb kereskedelmi és magán nyomtatványokat hasonló olcsó árak mellett készítünk el.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostával szemben.

Északmagyarországi egyesített kőszénbánya és iparvállalat

részvény-társulat képviselősege Debreczen.

Mint fentnevezett kőszénbánya r. t. képviselője, van szerencsém a közlegő **cséplési időnyre** a t. gazdálkodók b. figyelmét általános közkezdveltségnek örvendő

szenünkre

felhívni. Ajánlok cséplési szükségletekre

baglyasi, karancsi és csibai szenet

bármely állomásra szállítva

felette jutányos árban.

Tisztelettel

Klein Adolf

Miklós-utca 28. sz.

Árlejtési hirdetmény.

A debreczeni ev. ref. egyház által a Kossuth-utczán levő felsőbb leányiskolája telkén előállítandó tanítónőképezde építési munkáinak biztosítására zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A biztosítandó munkák következőleg vannak előirányozva :

I. Föld-, kőműves és elhelyező munka	27,326.06
II. Ácsmunka	7,768.92
III. Bádigos munka	2,228.60
IV. Asztalos, lakatos, mázó és üvegesmunka	5,744.00
V. Vasneműek és különféle munkák	4,291.00
VI. Szobrászmunka és kőfaragó munkák	1,659.37
VII. Szobafestő munka	200.00
VIII. Lakatos munka	378.90
együtt:	49,595.95

azaz Negyvenkilenczezerötszázkilenczvenöt forint 95 kr.

A versenytárgyalásban részt vehet minden kellően képesített iparos vagy vállalkozó.

A munkálatok fenti csoportok szerint külön-külön, vagy együttesen is kiadatnak.

Minden ajánlattevő köteles a pályázata tárgyát képező munka előirányzati összegének megfelelő 5 azaz öt% bantpénzt készpénzben, vagy óvadék-képes értékpapírban a folyó évi június 17-én délután 5 óráig az egyház pénztári hivatalánál letenni s a letéti jegyet ajánlatához mellékelni.

Az ajánlatba hozandó engedmény vagy egységárak olvashatóan, tisztán és betűvel is kiirandók.

Ajánlattevő ajánlatában kijelenteni köteles, hogy a tervet, költségvetést, vállalati feltételeket, a helyi viszonyokat ismeri s azokat magára kötelezőnek elvállalja.

A kellően bélyegzett írásbeli zárt ajánlatok folyó évi június hó 17-én d. u. 5 óráig az egyház irodai helyiségében nyújtandók be.

A beérkezett ajánlatok **folyó évi június hó 18-án d. e. 10 órakor** az egyház tanácstermében nyilvánosan bontatnak fel.

A kellően ki nem állított, elkésve beadott, távirati vagy utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Az ev. ref. felsőbb leányiskola igazgatótanácsa fentartja magának a jogot, hogy a beérkezendő ajánlatok közül szabadon választhasson, vagy azok mellőzésével a munkálatok biztosításáról más uton gondoskodhassék.

Minden ajánlattevő ajánlatával a felbontástól számított 30 napi kötelezettségben marad.

A terv, költségelirányzat, vállalati feltételek az egyház irodai helyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Debreczen, 1899. június 4.

**Az ev. ref. felsőbb leányiskola
igazgató tanácsa.**